

N:o 32.

Ank. till Riksd. Kansli d. 30 April 1867, kl. 2 r. m.

Memorial, med förslag till instruktion för nästkommande Riksdags Banko-Utskott.

Jemlikt den för Utskottet utfärdade instruktion, åligger det Utskottet att, före riksdagens slut, med fästadt afseende å de angående Bankoverket vidtagna förändringar, hos Riksdagen föreslå instruktionen för Banko-Utskottet vid nästföljande riksdag, hvilken instruktion, sedan den blifvit af Riksdagen pröfvad och faststald, kommer att tjena till esterrättelse, intilldess Riksdagen, efter Utskottets hörande, någon förändring derutinnan beslutar.

Till följd häraf har Utskottet genomgått och granskat nu gällande instruktion, dervid Utskottet fästat uppmärksamhet å den i sista punkten af 1 § intagna föreskrift att »Utskottet bör, i sammanhang med det förslag till reglering af Bankens låne- och kreditiv-rörelse, som Utskottet har att till Riksdagen afgifva, meddela yttrande och förslag om användande af den sedan 1865 års början upplupna bankovinst».

Utom den ändring, som i denna del af instruktionen påkallas, såsom följd deraf att 1865 års bankovinst blifvit vid innevarande riksdag disponerad och att nästkommande Riksdag således eger att förordna endast om den vinst, som från 1866 års början influtit eller kommer att tillflyta Banken, torde stadgandet att Utskottet bör i sammanhang med förslag till reglering af Bankens låne- och kreditiv-rörelse meddela yttrande och förslag om användande af bankovinsten vara mindre lämpligt.

Nuvarande lydelsen af denna föreskrift tillkom först i den instruktion, som fastställdes vid 1856—1858 års riksdag, efter det förut gällande instruktion ålagt Utskottet att, *så fort sig göra låte*, yttra sig angående bankovinstens användning. Men redan när den nya föreskriften, vid 1859—1860 års riksdag, skulle första gången tillämpas, måste från densamma göras undantag, i det Utskottet, af förekommen anledning, nödgades begära och äfven erhö

Ständernas tillåtelse att särskildt behandla frågan om bankovinsten; ett undantag, som vid innevarande riksdag ånyo måst göras.

Erfarenheten har alltså visat hurusom det nuvarande stadgandet för en ändamålsenlig behandling af ärendena inneburit ett hinder, hvilket desto heldre torde böra undanrödjas, som för framtiden Riksdagarne sannolikt merendels blifva i behof att så tidigt som möjligt få del af Banko-Utskottets åsigt och förslag rörande bankovinstens användning, under det Utskottet icke kan hinna att, förr än riksdagen längre framskridit, afgifva förslag rörande alla detaljer vid låne- och kreditiv-rörelsen; och Utskottet finner sig därför böra föreslå ändring i nu berörda hänseende af förevarande stadgande.

För öfrigt har Utskottet funnit endast några obetydliga redaktionsförändringar erforderliga uti 3 och 4 §§, samt föreslår alltså följande

Instruktion för nästkommande Riksdags Banko-Utskott.

§ 1.

Utskottet eger att vid sitt första sammanträde emottaga följande berättelser, nemligen:

1:o) af Banko-fullmäktige, dels om Bankens tillstånd, rörelse och förvaltning i sin helhet, och dels angående Tumba pappersbruk, samt

2:o) af Styrelserna öfver Diskont- och Lånekontoren, om dessa diskontinrättningsars rörelse och förvaltning; åliggande Utskottet, att förstnämnda berättelse, jemte öfriga upplysningar till befordrande af fullständig kännedom om Bankens ställning, Riksdagen vid dess början skyndsamligen meddela. Och bör Utskottet, så fort sig göra låter, meddela yttrande och förslag om användande af den sedan 1866 års början upplupna bankovinst.

§ 2.

Vid Utskottets öfverläggningar, så väl angående ändring i redan gjorda författningar, som nya författningars föresläende, åligger det Utskottet, att i det nogaste följa banko-inrättningens hufvudgrunder, ursprungligen intagna i Rikets Ständers beslut och förordning om Banken af den 22 September 1668, samt numera, efter de förändringar, närvarande förhållanden påkallat, bestämda genom de af Kongl. Maj:t och Rikets Ständer år 1830 fastställda lagar, angående myntbestämningen, och för Rikets Ständers Bank. Varande det Utskottet

tet uttryckligen förbjudet att omedelbart till öfverläggning upptaga något, som syftar till rubbning eller förändring i dessa Bankens hufvudgrunder.

§ 3.

Utskottets ledamöter åligger att doldt och förtegardt hålla hvad som rör enskilda personers förhållande till Banken, eller för öfrigt, i afseende å detta verks förvaltning, enligt Riksdagens beslut, tyst vara bör.

§ 4.

Vid den Utskottet åliggande undersökning och granskning af Banko-verkets tillstånd och huru detsamma efter nästförflutna riksdag styrdt och förvaltadt blifvit, bör Utskottet med synnerlig uppmärksamhet följa de Fullmäktiges åtgärder, som afse silfver-utvexlingens fortgång och bestånd.

Efter fulländandet af denna granskning, skall Utskottet berättelse deröfver så tidigt till Riksdagen afgifva, att Riksdagen må ega rådrom till anställande af nytt val utaf Fullmäktige; och skall Utskottet, i sammanhang dermed yttra sig, huruvida Utskottet anser Fullmäktige böra för deras förvaltning tillerkännas decharge, eller om anmärkning förekommit af den beskaffenhet, att Utskottet funnit åtal i anledning deraf böra anställas.

§ 5.

Rörande sådana administrativa, ekonomiska eller räkenskapsärenden, som endast afse tillämpning af redan utaf Rikets Ständer eller Riksdagen gifna stadganden, eger Utskottet att med Riksdagens rätt besluta och förordna; börande dock, vid afgörandet af dylika mål, minst tre fjerdedelar af Utskottets samtliga ledamöter vara närvarande.

Öfver anbud och ansökningar, som af Bankens och Lånekontorens gäldenärer hos Utskottet kunna blifva gjorda, i fråga om liqid af skulder till Banken och Lånekontoren, har Utskottet att definitivt besluta, såvida dervid blott afses förlängning i den föreskrifna tiden för skuldens betalande, utan minskning eller afskrifning i sjelfva fordringsbeloppet, hvaremot, om eftergift å kapital- eller räntefordran anses böra få ega rum, sådant skall af Utskottet till Riksdagens slutliga pröfning och afgörande anmälas.

Så skall ock, i allt hvad som afser upp- eller utlåning genom Banken, eller de utstakade allmänna grunderna för verkets förvaltning och styrelse, eller

nya anslags beviljande, eller balanserade fordringars afskrifning i räkenskaperna, intet förordnande af Utskottet meddelas utan Riksdagens föregående bifall; hvadan Utskottet åligger att, i afseende på de förändringar, som i dessa ämnen kunna pröfvas nödiga, ingå med utlåtande och förslag till Riksdagen, iakttagande dervid uti dess tillstyrkanden den öfverensstämmelse med hufvudgrunderna för Banko-inrättningen, hvilken uti 2 § här ofvan finnes föreskrifven.

§ 6.

Utän Riksdagens vetskap och samtycke, må icke någon ny stat eller lön vid Bankoverket fastställas. Med tillsättning af tjänstemän eller betjente derstädes eger Utskottet ej heller att sig befatta, utan bör sådant besörjas af Fullmäktige, under vederbörligt ansvar inför Utskottet, som, uppå inkommande besvär, eger pröfva, huruvida någon i dess tillståndiga befordran kunde vara för när skedt, samt den, som lidande befinnes, till rättelse förhjelpa.

§ 7.

Utöf den aflöning, som för Utskottets betjening, i likhet med hvad för betjeningen vid Riksdagens öfriga Utskott eger rum, fastställas, och af de till riksdagskostnadernas bestridande anslagna medel utgår, eger Utskottet att, vid slutet af riksdagen, för den tjänsteman vid Bankoverket, som, jemte sin egentliga befattning, har sig uppdraget att ordna, registrera och vårda Banko-Utskottets och Revisorernes handlingar och protokoll, bestämma en efter tiden och handlingarnes vidlyftighet afpassad vedergällning, hvilken af Bankens medel utbetalas. Men derest någon gratifikation för öfritt skulle anses oundgänglig, bör densamma, i öfverensstämmelse med stadgandet uti ofvannämnda § 5, Riksdagens pröfning och godkännande underställas.

§ 8.

Sådana reglementariska föreskrifter för Bankens rörelse och förvaltning, som härleda sig från Riksdagens eller Utskottets under riksdagens lopp fattade beslut, skola af Utskottet hos Riksdagen till dess fastställelse anmälas; hvar efter Utskottet bör i ett helt sammanfatta och utfärda det reglemente, som, efter riksdagens slut, skall vid Bankens förvaltning tjena till efterrättelse. De föreskrifter, som gemensamt böra gälla för Banko- och Riksgäldsverken, skola, innan de vardas Fullmäktige meddelade, till vinnande af nödig enhet, undergå justering inför Stats- och Banko-Utskotten, antingen särskildt eller vid sammanträde dem emellan.

§ 9.

Utskottet åligger att, före riksdagens slut, under fästadt afseende å de angående Bankoverket vidtagna författningar, hos Riksdagen föreslå instruktionen för Banko-Utskottet vid den nästpåföljande Riksdagen, hvilken instruktion, sedan den af Riksdagen blifvit pröfvad och fastställd, kommer att tjena till efter rättelse intill dess Riksdagen, efter Utskottets hörande, någon förändring derutinnan beslutar.

Stockholm den 30 April 1867.

W. F. Tersmeden.

Ordförande.
